

13 Ιουνίου, 1990

[ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΛΙΘΟΓΡΑΦΕΙΑ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΔΙΑ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 383/87).

*Αίτηση Ακυρώσεως — Έννομο συμφέρον — Απώλεια — Αποδοχή
προσβαλλόμενης πράξης.*

*Διοικητική πράξη — Τεκμήριο νομιμότητας — Συνέπειες — Ειδικά η
ουσιαστική κρίση της διοίκησης.*

*Αίτηση Ακυρώσεως — Λόγοι ακυρώσεως — Κατάχρηση εξουσίας —
Προβολή, βάρος και μέσα αποδείξεως.*

10 Η αιτήτρια προσέβαλε την απόφαση κατάταξης και δασμολόγη-
σης μηχανήματος που εισήγαγε.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας την προσφυγή, απο-
φάσισε ότι:

15

1. Η προσφυγή κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος δεν είναι
λαϊκή αγωγή (actio popularis). Προσφυγή είναι παραδεκτή από
το Διοικητικό Δικαστήριο, μόνο αν ο αιτητής έχει άμεσο, ενεστώ-
ς συγκεκριμένο νόμιμο συμφέρο στο νόημα της παραγράφου 2 του
20 Άρθρου 146 του Συντάγματος, το οποίο προβλέπει ότι προσφυγή
ασκείται “υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέ-
ως διά της αποφάσεως, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον,
ενεστώς έννομον συμφέρον, όπερ κέκτηται τούτο είτε ως άτομον
είτε ως μέλος κοινότητος τινός”.

Η εκτελεστή διοικητική πράξη που προσβάλλεται είναι η επιβολή του δασμού.

Η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη δεν εκδόθηκε με αίτηση, συναίνεση ή πρόκληση των αιτητών.

5

Αποδοχή της διοικητικής πράξης από το διοικούμενο εξαλείφει το έννομο συμφέρο, εκτός στις περιπτώσεις που προσβάλλονται αναπαλλοτρίωτα ανθρώπινα δικαιώματα.

10

Η πράξη που προσβάλλεται δημιούργησε νομικά αποτελέσματα τα οποία επηρεάζουν τα δικαιώματα των αιτητών. Κάτω από τις περιστάσεις της υπόθεσης, οι αιτητές είχαν και συνεχίζουν να έχουν έννομο συμφέρον, γιατί η προσβαλλόμενη πράξη δεν έχει εκδοθεί με βάση τη δική τους αίτηση, ούτε την αποδέχτηκαν.

15

2. Η διοικητική πράξη έχει το τεκμήριο της νομιμότητας. Το βάρος της απόδειξης του αντιθέτου το έχουν οι αιτητές.

Είναι καθαρό ότι ο αρμόδιος Τελωνειακός Λειτουργός εξέτασε το μηχάνημα και τον κατάλογο των κατασκευαστών.

20

Ο νομοθέτης ορθά προνοεί την εισαγωγή των σχετικών τυπογραφικών μηχανημάτων ατελώς, για την ενθάρυνση της τυπογραφίας και τη διάδοση των ιδεών.

25

Ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η χρήση της μηχανής αυτής είναι περιοριστικά μόνο για σκοπούς τυπογραφίας και ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς των εμπορευμάτων της κλάσεως 90.10.10 μένει ατεκμηρίωτος, γιατί καμιά απόδειξη δεν έχει προσαχθεί στο Δικαστήριο.

30

Έχει γίνει η δέουσα έρευνα. Δεν έχει αποδειχθεί πλάνη περί τα πράγματα.

35

Η υποκειμενική εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων ανήκει στη Διοίκηση και το Δικαστήριο επεμβαίνει μόνο αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο, ή η Διοίκηση υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της εξουσίας, με το νόημα ότι η διαπίστωση των γεγονότων δεν είναι εύλογα επιτρεπτή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία.

40

3. Υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας είναι λόγοι ακυρότητας της διοικητικής πράξης. Οι λόγοι αυτοί εξετάζονται από το Διοικητικό Δικαστήριο, όχι αφηρημένα και ακαδημαϊκά, αλλά με βάση τα

συγκεκριμένα γεγονότα στην κάθε υπόθεση.

5 Κατάχρηση εξουσίας υπάρχει όταν η Διοίκηση, στην άσκηση της διακριτικής της εξουσίας, παραβαίνει το σκοπό του γράμματος και του πνεύματος του νόμου. Η κρινόμενη διοικητική πράξη πρέπει να είναι κατά τα άλλα νόμιμη αλλά να έχει εκδοθεί για καταχρηστικό λόγο και σκοπό, σκοπό κατάδηλα διαφορετικό από εκείνο που ο νομοθέτης θέλησε, έξω δηλαδή από τα τελεολογικά όρια του νόμου.

10 Στην περίπτωση που, με την ίδια πράξη, επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που θέλει ο νόμος, αλλά και άλλος σκοπός, εξετάζεται από το Δικαστήριο ποιό αποτέλεσμα ή σκοπός υπερέχει σε σπουδαιότητα στη συγκεκριμένη πράξη. Αν υπερέχει ο πραγματοποιούμενος άνομος σκοπός, η πράξη ακυρώνεται για κατάχρηση εξουσίας.

15 Οι αιτητές έχουν το βάρος της απόδειξης ότι η Διοίκηση ενήργησε με υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας.

20 Η απόδειξη μπορεί να προέρχεται, είτε από τα στοιχεία της ίδιας της προσβαλλόμενης πράξης, είτε από τα στοιχεία του φακέλου της Διοίκησης, είτε από τα στοιχεία που παρουσιάζουν στο Δικαστήριο οι αιτητές. Οι αιτητές πρέπει να αναφέρουν συγκεκριμένα και ρητά τα στοιχεία που συνιστούν την κατάχρηση εξουσίας.

25 Στην προκειμένη περίπτωση ο ισχυρισμός των αιτητών μένει αθεμελιώτος και ατεκμηρίωτος και ως εκ τούτου απορρίπτεται.

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

30 Αναφερόμενες υποθέσεις:

Kritiotis v. Municipality of Paphos and Another (1986) 3(A) C.L.R. 322,

35 *Papaleontiou v. Educational Service Commission (1987) 3(B) C.L.R. 1341,*

Tomboli v. Cyprus Telecommunications Authority (1982) 3 C.L.R. 149,

40 *Papadopoullou and Another v. Cyprus Broadcasting Corporation (1987) 3(C) C.L.R. 1685,*

Republic v. Georghiades (1972) 3 C.L.R. 594,

Constantinides v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2375,

Θουκυδίδη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1150,

Parapetrou v. Republic 2 R.S.C.C. 61,

5

Αρμονία Εστεϊτς και Άλλη ν. Δημοκρατίας (1989) 3(Γ) Α Α.Δ. 1127,

Koukoullis and Others v. Republic 3 R.S.C.C. 134.

10

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Υπουργού Οικονομικών να επιβάλει εισαγωγικό δασμό σε μηχάνημα Automatic Film Processor σύμφωνα με ταξινόμησή του από τον εκτελωνιστή των αιτητών στη δασμολογική κλάση 90.10.10.

15

Μ. Κυριακίδης, για τους Αιτητές.

Στ. Θεοδούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄, για τους Καθ' ων η αίτηση.

20

Cur. adv. vult.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Οι αιτητές με την προσφυγή αυτή προβάλλουν τη νομιμότητα της απόφασης επιβολής εισαγωγικού δασμού για την εισαγωγή μηχανήματος Automatic Film Processor.

25

Οι λόγοι που προβάλλονται για την ακύρωση είναι:-

30

1. Έλλειψη δέουσας έρευνας και πλάνη περί τα πράγματα.
2. Κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας.
3. Πλάνη περί το νόμο.

35

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ισχυρίστηκε ότι η προσφυγή είναι απαράδεκτη, γιατί οι αιτητές στερούνται εννόμου συμφέροντος.

Η προσφυγή κάτω από το Άρθρο 146 του Συντάγματος δεν είναι λαϊκή αγωγή (actio popularis). Προσφυγή είναι παραδεκτή από το Διοικητικό Δικαστήριο, μόνο αν ο αιτητής έχει άμεσο ενεστώως συγκεκριμένο νόμιμο συμφέρον στο νόημα της παραγράφου 2 του Άρθρου 146 του Συντάγματος, το οποίο προβλέ-

40

5 πει ότι προσφυγή ασκείται "υπό παντός προσώπου, του οποίου προσεβλήθη ευθέως διά της αποφάσεως, της πράξεως ή της παραλείψεως ίδιον, ενεστώς έννομον συμφέρον, όπερ κέκτηται τούτο είτε ως άτομον είτε ως μέλος κοινότητος τινός". (Βλ., μεταξύ άλλων, *Kritiotis v. Municipality of Paphos and Another* (1986) 3 C.L.R. 322, 338· *Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3. C.L.R. 1341).

10 Τα γεγονότα της υπόθεσης είναι:-

Οι αιτητές εισήγαγαν από την Ιαπωνία ένα Table Top Automatic Film Processor Model LD-220-QT.

15 Ο αντιπρόσωπος των αιτητών - εκτελωνιστής στις 5 Μαρτίου, 1987, κατάθεσε έντυπο διασάφησης στο οποίο αναφέρεται η πιο πάνω αυτόματη μηχανή επεξεργασίας ταινιών, την οποία ταξινόμησε στη δασμολογική κλάση 90.10.10. Πριν επιβληθεί ο δασμός και παραληφθεί η μηχανή από το Τελωνείο, οι αιτητές πληροφόρησαν τον αρμόδιο Λειτουργό του Τελωνείου ότι η ταξινόμηση
20 αυτή ήταν λανθασμένη και ότι η ορθή κλάση ήταν 84.35.

25 Η κλάση 90.10.10 ακολουθεί τις κλάσεις 90.07, 90.08, 90.09, οι οποίες αναφέρονται σε φωτογραφικές μηχανές, μηχανές λήψεως φωτογραφιών προβολείς, κινηματογραφικές μηχανές λήψεως φωτογραφιών που προορίζονται για κινηματογραφικές ταινίες πλάτους 32 χμ. και άνω. Η κλάση 90.10.10 αναφέρεται ειδικά στο ακόλουθο είδος εμπορεύματος:-

30 "Συσκευαί επεξεργασίας, εμφανίσεως και εκτυπώσεως ταινιών και παρόμοιαι συσκευαί και εξοπλισμός γενικώς χρησιμοποιούμενα εις την εμπορικήν παραγωγήν φωτογραφιών ή εις την βιομηχανίαν."

35 Ο γενικός συντελεστής του δασμού της κλάσης αυτής είναι 10%.

40 Οι κλάσεις 84.32 και μετά αναφέρονται σε βιβλιοδοτικές μηχανές, κοπτικές μηχανές χάρτου ή χαρτονίου, μηχανές, συσκευές και προσαρτήματα χυτεύσεως και κατασκευής τυπογραφικών στοιχείων και η κλάση 84.35 στο εμπόρευμα: "Έτεροι τυπογραφικάί μηχαναί. Βοηθητικάί μηχαναί της τυπογραφίας". Στον παραπλεύρως κώδικα η περιγραφή είναι: "Περιστροφικάί μηχαναί εκτυπώσεως. Πιστήρια τύπου 'platen'. Λοιπαί τυπογραφικάί μηχαναί. Βοηθητικάί μηχαναί τυπογραφίας".

Ο αρμόδιος εξουσιοδοτημένος Λειτουργός, με βάση τη διασάφηση και την ολότητα των στοιχείων που είχε ενώπιόν του, επέβαλε δασμό 10% και κατάταξε το εμπόρευμα στην κλάση 90.10.10.

Οι αιτητές πλήρωσαν το δασμό υπό διαμαρτυρία και κατάρχισαν την προσφυγή αυτή. 5

Ο δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση ισχυρίστηκε ότι οι αιτητές δεν έχουν έννομο συμφέρο, γιατί η προσβαλλόμενη πράξη εκδόθηκε με αίτηση - διασάφηση του εκτελωνιστή τους, στην οποία κατάταξε το εμπόρευμα στη δασμολογική κλάση 90.10.10 και γιατί η μεταγενέστερη υπό διαμαρτυρία πληρωμή δε δημιουργεί έννομο συμφέρον. 10

Η εκτελεστή διοικητική πράξη που προσβάλλεται είναι η επιβολή του δασμού. 15

Η προσβαλλόμενη διοικητική πράξη δεν εκδόθηκε με αίτηση, συναίνεση ή πρόκληση των αιτητών. Πριν από τη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης οι αιτητές είχαν υποβάλει ότι η ορθή κατάταξη του μηχανήματός τους ήταν στην κλάση 84.35, γιατί ήταν μηχανή βοηθητική της τυπογραφίας. 20

Αποδοχή της διοικητικής πράξης από τον διοικούμενο εξαλείφει το έννομο συμφέρον, εκτός στις περιπτώσεις που προσβάλλονται αναπαλλοτρίωτα ανθρώπινα δικαιώματα. (Βλ., μεταξύ άλλων, *Tomboli v. C.Y.T.A.* (1982) 3 C.L.R. 149· *Papadopoulou and Another v. C.B.C.* (1987) 3 C.L.R. 1685· Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 260-261.) 25

Η πράξη που προσβάλλεται δημιούργησε νομικά αποτελέσματα τα οποία επηρεάζουν τα δικαιώματα των αιτητών. Κάτω από τις περιστάσεις της υπόθεσης, οι αιτητές είχαν και συνεχίζουν να έχουν έννομο συμφέρον, γιατί η προσβαλλόμενη πράξη δεν έχει εκδοθεί με βάση τη δική τους αίτηση, ούτε την αποδέχτηκαν. 30

Η κατάθεση διασάφησης εισαγωγής από τον εισαγωγέα επιβάλλεται από τις πρόνοιες του Άρθρου 24 του περί Τελωνείων και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου του 1967, (Ν. 82/67). 35

Ενόψει της άμεσης ενέργειας των αιτητών αναφορικά με την κλάση, την οποία κατάγραψε στο έντυπο της διασάφησης ο εκτελωνιστής τους, η διασάφηση της 5ης Μαρτίου, 1987, δεν μπορούσε να αποτελέσει, σύμφωνα με το Άρθρο 30(3) του Νόμου 82/67, 40

βάση για τη βεβαίωση του συντελεστή του τελωνειακού δασμού.

5 Μετά τις παραστάσεις των αιτητών ο αρμόδιος Λειτουργός προέβη σε περαιτέρω έρευνα και στις 16 Μαρτίου, 1987, στη στήλη "Examination Remarks" του εντύπου της διασάφησης έγραψε:-

10 "Case examined and found to contain an automatic film processor LD 220-QT. Catalogue found in the case seen - correctly classed under TH 90.10.10."

Η διοικητική πράξη έχει το τεκμήριο της νομιμότητας. Το βάρος της απόδειξης του αντιθέτου το έχουν οι αιτητές.

15 Είναι καθαρό ότι ο αρμόδιος Τελωνειακός Λειτουργός εξέτασε το μηχάνημα και τον κατάλογο των κατασκευαστών.

20 Ο νομοθέτης ορθά προνοεί την εισαγωγή των σχετικών τυπογραφικών μηχανημάτων ατελώς, για την ενθάρυνση της τυπογραφίας και τη διάδοση των ιδεών.

25 Ο ισχυρισμός των αιτητών ότι η χρήση της μηχανής αυτής είναι περιοριστικά μόνο για σκοπούς τυπογραφίας και ότι δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τους σκοπούς των εμπορευμάτων της κλάσεως 90.10.10 μένει ατεκμηρίωτος, γιατί καμιά απόδειξη δεν έχει προσαχθεί στο Δικαστήριο.

Έχει γίνει η δέουσα έρευνα. Δεν έχει αποδειχθεί πλάνη περί τα πράγματα.

30 Η υποκειμενική εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων ανήκει στη Διοίκηση και το Δικαστήριο επεμβαίνει μόνο αν υπάρχει πλάνη περί τα πράγματα ή το νόμο, ή η Διοίκηση υπερβαίνει τα όρια της διακριτικής της εξουσίας, με το νόημα ότι η διαπίστωση των γεγονότων δεν είναι εύλογα επιτρεπτή με βάση τα ενώπιόν της στοιχεία. (Βλ. *Republic (Public Service Commission) v. Lefkos Georgiades* (1972) 3 C.L.R. 594, σελ. 642· *Christoforos Constantinides v. The Republic of Cyprus through the Minister of Finance and/or The Director of Customs and Excise* (1988) 3(C) C.L.R. 2375· *Αγνή Αλέξη Θουκνυδίδη v. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1150.)

40

Ο λόγος κατάχρησης εξουσίας βασίζεται στον ισχυρισμό ότι ο δασμός επιβλήθηκε για σκοπούς της είσπραξης του δασμού και όχι για την εφαρμογή του σκοπού του Νόμου.

Υπέρβαση και κατάχρηση εξουσίας είναι λόγοι ακυρότητας της διοικητικής πράξης. Οι λόγοι αυτοί εξετάζονται από το Διοικητικό Δικαστήριο, όχι αφηρημένα και ακαδημαϊκά, αλλά με βάση τα συγκεκριμένα γεγονότα στην κάθε υπόθεση. (Βλ. **Theodoros G. Papapetrou v. The Republic (Public Service Commission)** 2 R.S.C.C. 61, σελ. 64.)

5

Κατάχρηση εξουσίας υπάρχει όταν η Διοίκηση, στην άσκηση της διακριτικής της εξουσίας, παραβαίνει το σκοπό του γράμματος και του πνεύματος του νόμου. Η κρινόμενη διοικητική πράξη πρέπει να είναι κατά τα άλλα νόμιμη αλλά να έχει εκδοθεί για καταχρηστικό λόγο και σκοπό, σκοπό κατάδηλα διαφορετικό από εκείνο που ο νομοθέτης θέλησε, έξω δηλαδή από τα τελεολογικά όρια του νόμου.

10

15

Στην περίπτωση που, με την ίδια πράξη, επιτυγχάνεται το αποτέλεσμα που θέλει ο νόμος, αλλά και άλλος σκοπός, εξετάζεται από το Δικαστήριο ποιο αποτέλεσμα ή σκοπός υπερέχει σε σπουδαιότητα στη συγκεκριμένη πράξη. Αν υπερέχει ο πραγματοποιούμενος άνομος σκοπός, η πράξη ακυρώνεται για κατάχρηση εξουσίας. (Βλ. **Αρμονία Εστίτζ και Άλλη v. Κυπριακής Δημοκρατίας** (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1127.)

20

Οι αιτητές έχουν το βάρος της απόδειξης ότι η Διοίκηση ενήργησε με υπέρβαση ή κατάχρηση εξουσίας. (Βλ. **Themis Koukoullis and Others v. The Republic (Public Service Commission)** 3 R.S.C.C. 134, σελ. 136.)

25

Η απόδειξη μπορεί να προέρχεται, είτε από τα στοιχεία της ίδιας της προσβαλλόμενης πράξης, είτε από τα στοιχεία του φακέλου της Διοίκησης, είτε από τα στοιχεία που παρουσιάζουν στο Δικαστήριο οι αιτητές. Οι αιτητές πρέπει να αναφέρουν συγκεκριμένα και ρητά τα στοιχεία που συνιστούν την κατάχρηση εξουσίας.

30

Στην προκειμένη περίπτωση ο ισχυρισμός των αιτητών μένει αθεμελίωτος και ατεκμηρίωτος και ως εκ τούτου απορρίπτεται.

35

Ζητείται ακύρωση της πράξης για πλάνη περί το νόμο, γιατί χρησιμοποιήθηκε για σκοπούς ερμηνείας ο λανθασμένος Κανονισμός, δηλαδή ο Γενικός Κανόνας 3(α) των Γενικών Κανόνων που διέπουν την Ερμηνεία του Δασμολογίου στους περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμους του 1978, αντί ο Κανόνας 1.

40

Με πολλή προσοχή εξέτασα τους δύο Κανόνες, τα στοιχεία ενώπιον του Δικαστηρίου και το μέρος του Κεφαλαίου και του Τμήματος που χρησιμοποιείται για σκοπούς ερμηνείας σύμφωνα με το Γενικό Κανόνα 1 και κατάληξα στο συμπέρασμα ότι οι καθ' ων η αίτηση σωστά εφαρμόσαν τους Κανόνες Ερμηνείας στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Οι καθ' ων η αίτηση ενήργησαν χωρίς κατάχρηση ή υπέρβαση εξουσίας, στα πλαίσια του νόμου, για το σκοπό που ο νομοθέτης έθεσε.

Η προσβαλλόμενη πράξη δεν πάσχει ούτε από έλλειψη έρευνας ούτε από πλάνη περί τα πράγματα. Ήταν εύλογα επιτρεπτή.

Για όλα τα πιο πάνω η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται. Η προσβαλλόμενη πράξη επικυρώνεται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

20

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.